

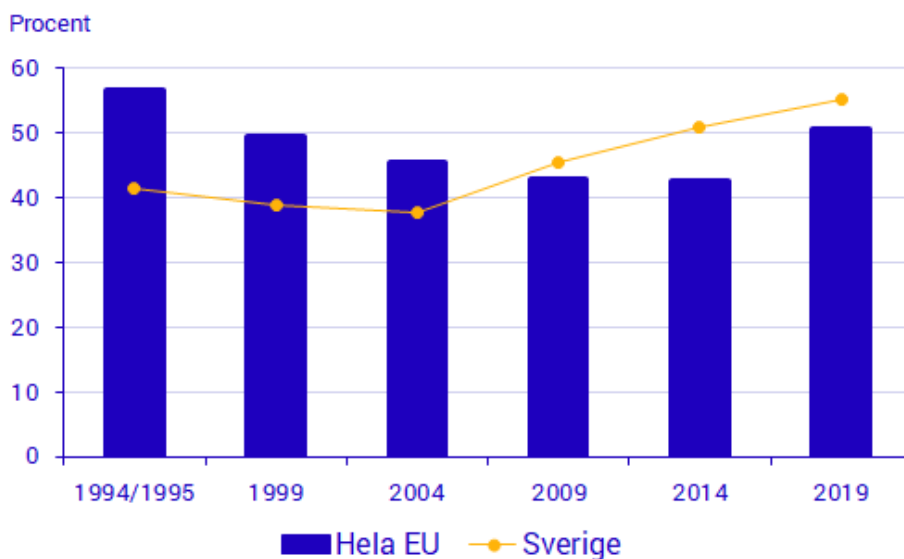
Valplattform inför EU-parlamentsvalet juni 2024

Val till Europaparlamentet sker vart femte år, senaste valet ägde rum 2019. Mellan den 6 och 9 juni 2024 går medlemsländerna till val. I Sverige sker valet den 9 juni.

Valdeltagande är relativt lågt i alla medlemsländer. Enligt statistik från SCB ser vi dock i Sverige en ökande trend de senaste valen och vi ligger lite över genomsnittet i EU med ett valdeltagande på 55%. Högst deltagande 2019 hade Belgien med 88%. Danmark 66%, Tyskland och Spanien ca 60%. De med lägst deltagande ligger under eller runt 30% t ex Slovakien, Bulgarien och Tjeckien. Men Rumänien låg på 51%.

I Sverige är valdeltagandet ganska jämt mellan könen men man kan se att unga har betydligt lägre deltagande och särskilt yngre som avslutat sina studier eller går yrkesutbildningar. Valdeltagandet är högre hos personer med eftergymnasial utbildning och högre inkomstnivå.

Valdeltagande i Europaparlamentsval 1994/95–2019 i Sverige och hela EU

Sacos syn på EU

Saco är i grunden positivt till samarbetet inom den Europeiska unionen. I flertalet opinionsundersökningar visar sig Sacoförbundens medlemmar vara de mest positiva till EU bland svenska medborgare.

EU startade en gång som ett sätt att säkra freden i Europa. I över 60 år har EU lyckats lösa intressekonflikter mellan demokratiska nationer på fredlig väg.

Genom den fria rörligheten för varor, personer, tjänster och kapital skapas också förutsättningar för att tillsammans öka tillväxten och sysselsättningen i Europa. Den fria

rörligheten och framväxten av den inre marknaden gynnar både Sverige och Europa som helhet. EU-samarbetet stärker Europas konkurrenskraft i ett globalt perspektiv.

Den stora utvidgningen av EU i början av 2000-talet var ett steg mot att stärka demokratin och sammanhållningen i Europa. Villkoren för EU-medlemskapet när det gäller demokrati, ekonomi och politik var en garanti för en starkt demokratisk utveckling i Europa. Idag ser vi tyvärr tecken på tillbakagång i många EU-länder vad gäller grundläggande demokratiska och rättsstatliga principer.

Sedan förra valet 2019 har Europa och världen förändrats på många sätt. Covidpandemin, den akuta klimatkrisen och Rysslands invasion av Ukraina har ändrat fokus för politiken i Europa och i världen på många sätt.

EU-samarbetet har återigen blivit en avgörande faktor för fred och säkerhet men också för sysselsättningen och återhämtningen efter pandemin, samarbetet är också avgörande för en rättvis grön omställning som behöver öka takten.

Saco vill se

I Sacos samhällspolitiska program står det inledningsvis att *"samhällspolitiken i Sverige påverkas av beslut som fattas inom EU och utvecklingen i andra delar av världen. EU sätter ramen för svenskt beslutsfattande på flera områden som har stor betydelse för det fackliga arbetet och som påverkar den svenska arbetsmarknadsmodellen. Den gröna omställningen utvecklar samhället och skapar nya möjligheter för nuvarande och kommande generationer. Globalisering och teknisk utveckling har länkat ihop länder i hela världen både ekonomiskt och politiskt. Det internationella samarbetet är avgörande för att nå åtgärder som mildrar klimatkrisen och för att uppfylla de globala målen för hållbar utveckling enligt Agenda 2030."*

Ett starkt och sammanhållet EU ligger därför i Sveriges och Sacoförbundens medlemmars intresse. Gemensamma och gränsöverskridande utmaningar måste lösas gemensamt. Saco vill att Sverige ska ta en aktiv roll i EU-samarbetet för att stärka Europas konkurrenskraft och säkra fred och demokrati.

Kompetensförsörjningen är en utmaning för de flesta medlemsstater. Men det är också en stor utmaning för EU som helhet i den globala konkurrensen. Att stärka EU:s konkurrenskraft genom satsningar på forskning och utveckling, grön omställning och kompetensutveckling är viktigt. Den gröna omställning som behöver ske till följd av klimatförändringarna kräver ökad kunskap och utveckling av ny teknik och infrastruktursatsningar. Det krävs EU-gemensamma satsningar för att den europeiska arbetsmarknaden ska kunna konkurrera med Kina och USA.

Hur EU hanterar migrationen kommer också att få en avgörande betydelse både för fred och säkerhet i vårt närområde men också för arbetsmarknaden. I det sammanhanget är det särskilt viktigt ur ett Sacoperspektiv att utländska akademiker kan komma hit för att arbeta, studera eller forska och att Sacoförbundens välutbildade medlemmar har möjligheter att fritt söka arbete och utbildning på annat håll i Europa.

Ett fördjupat EU- samarbete för att stötta Ukraina, genomföra en rättvis grön omställning och klara återhämtningen efter Covidpandemin kräver ekonomiska resurser. Att genomföra en utvidgning av EU där tex Ukraina, Albanien, Serbien m.fl. blir medlemmar innebär också nya ekonomiska utmaningar.

Det är nödvändigt att medlemsländerna alla bidrar ekonomiskt till hanteringen av de gemensamma utmaningarna. Sverige bör därför säga ja till ett fördjupat samarbete på det ekonomiska området. Samtidigt som vi fortsatt måste ställa krav på nuvarande och kommande medlemsländer att följa rättsstatsprinciperna och demokratiska fri- och rättigheter.

Svensk politik påverkas i allt högre grad av EU. EU är idag ett helt annat och mycket mer djupgående samarbete än vad det var när Sverige blev medlemmar i unionen. Svensk politik och EU-politik är inte längre två olika saker, europapolitiska frågor är ofta nationella och tvärt om. Det är ett demokratiskt problem att EU-politiken diskuteras relativt lite i Sverige och att valdeltagandet är lågt. Partier och media i Sverige borde hantera den politiska debatten mer integrerat för att medborgarna ska kunna öka sin kunskap och sitt engagemang i europapolitiken. Inför valet 2024 är en viktig målsättning för Saco att öka bidra till det och att öka valdeltagandet.

Prioriterade frågor för Saco i EU-parlamentsvalet

Gå och rösta

Ett högre valdeltagande i EU-valet skulle stärka demokratin. Saco vill uppmana alla förbundens medlemmar och alla röstberättigade i Sverige att gå och rösta. Saco vill också bidra till en nyanserad och initierad debatt.

Demokrati, fred och säkerhet

EU-samarbetet syftar i grunden till fred och säkerhet men också ekonomisk utveckling. Demokrati och grundläggande mänskliga och fackliga rättigheter är inte längre en självklarhet i Europa eller i världen. EU-samarbetet är mycket viktigt för att stärka demokrati, fred och säkerhet. Detta är det starkaste argumentet för varför Sverige ska vara en aktiv medlemsstat i EU.

Stärk EU:s konkurrenskraft genom grön omställning

Ett ökat EU-samarbete krävs för att snabba på Europas gröna omställning. Satsningar på infrastruktur, kompetensutveckling och ny teknik är ett ansvar för de enskilda staterna men också för EU. Omställningen måste ta hänsyn till människors olika levnadsvillkor för att inte skapa motsättningar. Länder har också olika förutsättningar för de investeringar som krävs för att genomföra omställningen. Därför måste medlemsstaterna och EU gemensamt säkerställa den gröna omställningen vilken kommer att vara avgörande för både Sveriges och Europas konkurrenskraft.